

Oktoobri kuukiri nr 52

5. OKT. 2020

September on olnud sellel aastal tihe. Meie liikmesseltsid on kuu aja jooksul osalenud väga mitmel ettevõtmistel. Eriti tuleb esile tõsta Venemaal tegutsevaid eesti seltsi, kuid palju kaasalöömist pakkus ka Eesti Instituudi eestvedamisel läbi viidud Üleilmne eesti keele nädal. Loomulikult rikastasid pilti ka meie teised liikmesseltsid.

EKSÜgi on edsi liikunud. Meie koduleht on nüüdsest **kolmekeelne!** Oleme valmis edaspidi avaldama meile saadetavaid nii vene kui inglise keelseid seltside uudiseid .

EKSÜ on uus liikmesselts!

4. septembril liitus Eesti Kultuuriseltside Ühendusega **Peipsimaa Kogukonnaköök**. Viimati ületasid nad Eesti uudisekännise augustis, korraldades Peipsi Toidu Tänavat, 175 km lõigul toimuvat ettevõtmist. Peipsimaa inimestega on EKSÜl oma projektides olnud kokkupuuteid mitmetes varasemateski ettevõtmistes.

VIDEO RUBRIIK

Film: Eestlaste Kasekülalast ja Jaani talust Siberis

Siberis, Tomskist kirde suunas 165 kilomeetril asub eestlaste küla Berezovka (eesti keeli “Kaseküla”). Siin räägitakse ja lauldakse eesti keeles, hoitakse eesti kombeid, süüakse eesti kartuleid ja igal aastal tähistatakse suuremal hulgal teiste

piirkondade külaliste kutsel jaanipäeva. Lõike, õlu-kvass, eesti kiiged, laulud ja tantsud hommikuni.

ERMi Sõprade Seltsi rubriik

ERMis saab näitus täiendust

2. septembril andis **ERMi Sõprade Seltsi auliige** kunstnik Kärt Summatavet Tartu Ülikooli vabade kunstide professori ameti üle animafilmitegijatele Priit Pärnale ja Olga Pärnale. Professorid arutlesid omavahel, kui vaba siis ikkagi on vaba kunstnik. Jakobi 2 ringauditooriumi kogunenud publik elas mõttevahetusele huviga kaasa.

Ajanihe

ERMi Sõprade Seltsi eestvõttel ja Eesti Kultuurkapitali toel liigub muuseumi **rändnäitus Ajanihe** alates kevadest Ida- Virumaal. 9.märtsist kuni 15. septembrini oli näitus avatud Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa Kolledžis, 16. septembrist kuni oktoobri lõpuni ehk siis terve hõimukuu on näitus Jõhvi Kontserdimajas ning siirdub siis edasi Tartu Ülikooli Narva Kolledžisse. Kel võimalik, astuge läbi!

ERMi Sõprade Seltsi loomelaud sai täiendust

ERMi Sõprade Seltsi auliikme ehtekunstnik Kärt Summataveti loome- laud ERMis seltsi esinduses sai jälle täiendust. Peensepistatud hõbeehted, mis kujutavad mütoloogilist püha madu, kes oma sabast kinni hoides rattana igavikulises ruumis keerleb, valmisid enne viiruseaja algust. Vahepeal käisid ehted A-galerii aknanäitusel ja on nüüd tagasi ERMis.

Krimmi Eesti Seltsi rubriik

Eesti kultuuripäevad Krimmis – 2020

5. septembril -Krimmi Eesti kultuuripäevade 2020 ajal viidi läbi etnograafiline ekskursioon **Novoestonia** ja **Krasnodarka** küladesse. Oli võimalik tutvuda Novoestonia küla majadga, kohtuda kohalike eestlastega, tutvuda raamatukogus küla ajalooaga, kuulata eesti ühiskonnaaktivistide Irina Petrucheki ja Meri Nikolskaja lugusid ning külastastada eesti vana kalmistut.

Amandus Adamson. Elu ajad

17. septembril 2020 linastus Simferopoli kinoteatris “Berg” Eesti režissööride Ella Agranovskaja ja Nikolai Šarubini dokumentaalfilm “Amandus Adamson. Elu ajad”. Filmi näidati Krimmis 15.-18. septembrini läbiviidaval dokumentaalfilmide festivali “KrõmDok” raames.

Krimmis elab emakeel

Krimmi poolsaarel, Sevastopolis L. Tolstoi nimelise raamatukogu eestvedamisel peeti festivali “Emakeel on elav”. Andrei Dmitrenko luges eestikeelset luuletust (ülesvõte lisatud).

Teiste seltside tegemised

J. Hurda auhinnad kultuurikandjatele 2020

3. septembril anti Eesti Pangas üle **Jakob Hurda rahvuskultuuri auhinnad**. Tänavused laureaadid on Eesti Panga nõukogu esimees Mart Laar ja kohaliku elu edendaja Põlvemaal, seltsitegelane Eela Jää.

Võrtsjärve Angerjafestivali külastas 3000 inimest

11.-12. septembril [Võrtsjärve Angerjafestivalil](#) said kokku 150 Viljandimaa kooliõpilast ning põhipäeval 3000 festivali külastajat, kellele **Peipsimaa Kogukonnaköök** viis koos Olde Hansa restorani peakoka Emmanuel Willega läbi õpitubasid angerjast. Valmistati nii angerja šašlõkki, puljongit kui ka õlles keedetud ja kamas praetud angerjat.

Eesti Aiakeses on avatud G. Otsale pühendatud näitus

A. H. Tammsaare majamuuseumis Punasel Lagedal, Eesti Aiakeses Kaukaasias on terve septembrikuu avatud armastatud muusiku Georga Otsa 100. sünniaastapäevale pühendatud näitus.

Eestlane Baselis kirjutas raamatu

St. Gallenis, Katharinen laste- ja noorteraamatukogus toimus Baselis elava eestlanna esimese autoriraamatu “Virmalised” esitlus. Kui pintslitõmbest jääb väheks, et oma mure emakese looduse pärast väljendandada, siis tuleb appi kirjakeel.

Ma ei ole mitu aastat nii head raamatut lugenud!

Oli palju äratundmist. Kelle jaoks oli raamatus “täpselt minu lapsepõlve keel”, kellele oli tuttav koht Lüllemäe või just need Tartu tänavad, kellel olid mälestused spordilaagritest. Muljed olid eredad, positiivsed, helged ja naljakad just nagu “Taevatrepp” isegi. Piknik oli ka vägev, nosimist oli kuhjaga.

Kassinurme muinaslinnus, 1000 aastat kodupaiga lugu.

Vaiga Kassinurme muinaslinnusel Jõgevamaal täitub sellel aastal tuhat aastat ajalugu. Jõgevamaa Metsaselts võttis sel puhul ette suuremat sorti rahvaürituse eestvedamise. Oma õla panid alla väga paljud selle piirkonna seltsid ning kodupaiga kultuuriloo huvilised eestvedajad.

Neevo tantsijad Peterburi rahvusköövide festivalil

Ekspositsioonis olid 15 eri rahvuse köögid, mis pakkusid küllastajatele rahvuslikke ampse. Sinna juurde jutud kulinaarsetest traditsioonidest, erinevad degusteerimised, meistriclassid, võistlused. Nii maitsvat nädalavahetust pole Peterburis ammu olnud! Eesti folkloorirühm Neevo sooritas 20 minutilise tantsumaratonit, esitades selle aja jooksul ühe sütitava rahvatantsu teise järel.

Eesti kuldplakatis Tomskis

Kuna viiruse tõttu jäi Siberis, Tomskis elavatel Kaseküla eestlastel sellel aastal jaanipäev pidamata, siis koguneti septembris, et üks ühine rahvapidu päris olemata ei jääks. Jaanipäev on alati olnud selle kogukonna jaoks aasta suurim püha ning seetõttu valmistati sügiseks ette ka mitu esinemist. 18. septembril koguneti Jaani talus, kus oli pikk kultuuriprogramm.

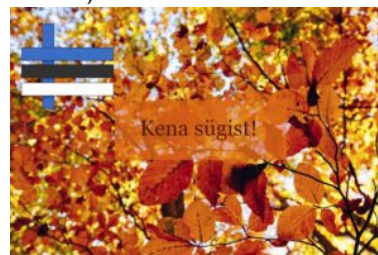
Laul on üks inimese päriskeeli

24. septembril toimus Tartus järjekordne Folgiklubi. Seekord külaliseks muusik Jaak Johanson, teda usutles ja õhtut juhtis Ants Johanson. **Jaak Johanson** on lõpetanud lavakunstkateedri X lennu 1982. a. Ta on töötanud Eesti Noorsooteatris ja Pirgu Arenduskeskuses. On Vanalinna Hariduskolleeegiumi folklooriprogrammi juht.

Soome Eesti Noorte sügiskirjud tervitused

17. septembril täitis Eesti Maja loomisest 10 aastat, mille puhul oli nädala jooksul huvitavaid tegemisi. 5. oktoobrini on võimalik järgi vaadata konverentsi [Eestlased Soomes](#) ning tutvuda [Eesti Maja 10](#) tegevustega Facebookis.

Pidunädal on läbi, sügishooaeg alles algab

Turu Eesti Keskusel oli väga suur au osaleda **Turu linna päeva** avamisel 20.09. Kohe peale linnapea Minna Arve avakõnet kutsuti esinema meie rahvatantsugrupp **Nopsajalad**, ja nii see sisutihe pidupäev alguse sai. Järgmine esineja kesklinnas toimunud avapeol oli CCA ehk Chorus Cathedralis Aboensis koor, kes on tihedalt Eestiga seotud, koori kunstiline juht on ju dirigent Märt Krell.

Euroopa keelte päev Karjalas

26. septembril tähistatakse Euroopa keeltepäeva. Selle päeva puhul toimus Venemaal Karjalas Petroskois rahvusseltside kokkusaamine. Petroskois tegutsev Eesti Selts Kolle tähistas seda sündmust esimest korda. Projektitoetust saadi linnavalitsuselt, kes toetas seltsi juubeliks esitatud taotlust “Headus ei ole asjata”.

Salome 10!

Tartumaal, Rahvakultuuri Keskseksi juures tegutseval seniorite **tantsrühmal Salome** täitus septembris 10. tegutsemisaasta. Salome tantsud on humoorikad ning enamalt jaolt omaenda looming. Rühma juht on Anu Kanarik.

Laulud nüüd lähevad ehk meenutades Mihkel Lüdigit

155aastane Vanemuise Selts harib end ja sõpru, reisiseltsi eelkäijate maile. Seekordne reis sai teoks 26. septembril 2020. Vändras ja Kurgjas käisime Johann Voldemar Jannseni, Lydia Koidula ja Carl Robert Jakobsoni radadel. Oli ilus muljeterohke sügispäev.

Minna ei taha, kuid jääda ei saa

Teabepäev „Minna ei taha, kuid jääda ei saa“ suurpögenemine 1944 toimus 24. septembril 2020 aastal Eesti Kultuuriseltside Ühenduse projekti raames, mida rahastas Eesti Kultuurkapital. Üritust korraldatakse juba kolmandat korda ja traditsiooniliselt Okupatsioonide ja vabaduse muuseumis **Vabamu**, kes on olnud EKSÜ koostööpartner. Seekordne teabepäev toimus EV rahvastikuminiistri Riina Solmani egiidi all ning kogu sündmus oli otseülekandena internetis vaadatav.

Eesti keele nädal

Rõõm oli näha vanu sõpru ja tore oli tutvuda uute eesti kultuuri sõpradega!

Üleilmse eesti keele nädala raames pakkus Eesti Instituut välja võimaluse välismaalastest eesti keele õppijatele praktiseerida eesti keelt kohviku- ja toiduteemaliste väljendite ning sõnavara abil.

Soomes toimetav **Mikkeli Eesti Keskus** ühines üleskutsega ja korraldas 23.9.2020 Eesti Toas **Kamakohviku**.

Turu Eesti Keskuse videotervitus

Turu Eesti Keskuse videotervitus üleilmse eesti keele nädala puhul. Õpetaja Irina Kollo tuletab meelde, et ka võõrsil elades on tähtis oma emakeelt – südame keelt – õppida. Turu ja ka paljude teiste Soome linnade põhikoolilastel on head võimalused osaleda eesti keele õppes.

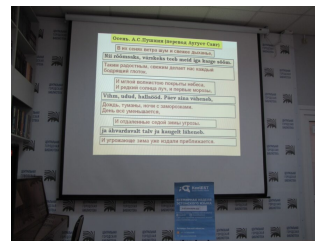
Eestikeelne pop-up kohvikupäev Tampere

Tampere Eesti Klubi korraldas Üleilmse eesti keele nädala (21.-27.september 2020) raames pop-up kohviku Laikku Kultuurikeskuses. See oli koostöö Tampere linna kultuuriosakonnaga, kes andis meile tasuta kohvikuruumid ja Soome Eesti Noored organisatsiooniga, kes müüs eesti käsitööd.

Ka Omskis võeti osa üleilmsest eesti keele nädalast

Siberis, Omski linnas võeti samuti osa septembris toimunud Üleilmsest eesti keele nädalast. Ühtlasi tähistati sellega oma eesti keele kursuste uut hooaega. Kuigi korona on taktistanud tavapäraseid kogunemisi, siis pole ära jäetud ühtegi keeletundi. Märtsist augustini viidi tunde läbi Skype kaudu.

Tulekul

Turus hakkab tegutsema eesti harrastusteater

Alates 8.oktoobrist, igal neljapäeval Eesti Keskuses Turus täiskasvanute harrastusteater. Lavastus esietendub juba Turus traditsiooniks saanud suurejooneliste Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva pidustuste raames 2021. aastal. Lisaks alustab tegevust ka laste ja noorte näitlemise ring.

Tamperes on oktoober **EESTI KUU**. [Rikkalikult sündmusi siit](#)

Partnerite infolehti:

[Eesti Folkloorinõukogu kuukiri](#)

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FBs

Published in [2020](#), [EKSÜ](#) and [Kuukiri](#)